

Fatih KILCI (Tarih Zümre Başkanı)

2026 TYT Tarih Soruları Analizi (5 Soru):

Genel Zorluk Derecesi:

Kolay-orta seviyede, yorum ağırlıklı ve temel tarih bilgisi gerektiren sorulardan oluştu.

Soru Karakteri:

Ezber bilgidен çok verilen metinlerden çıkarım yapma, kavramları doğru yorumlama ve neden-sonuç ilişkisi kurma becerisi ölçüldü.

Öne Çıkan Detaylar

İlk Türk Devletleri: Bozkır kültürü, coğrafyanın ve atın Türk yaşamına etkisi sorgulandı.

Türk-İslam Devletleri: Meliklik sistemi üzerinden yönetim anlayışı ve devlet teşkilatı değerlendirildi.

Osmanlı Devleti: Vakıf sisteminin işleyişi ve toplumsal fonksiyonları yorumlatıldı.

Millî Mücadele: Mustafa Kemal'in Havza'daki faaliyetleri üzerinden işgallere karşı direniş düşüncesi vurgulandı.

İnkılap Tarihi: 1921 Anayasası'ndaki "milli egemenlik" anlayışı temel düzeyde test edildi.

Sonuç:

2026 TYT Tarih, ayrıntı bilgi yerine temel kavramları yorumlayabilen adayların avantaj sağlayacağı, son yılların ÖSYM çizgisine uygun bir test görünümündeydi.

2026 AYT Sosyal Bilimler-1 Tarih Soruları Analizi (10 Soru):

Genel Zorluk Düzeyi

Sorular orta seviyededir. Ölçme aracı; bilgi, yorum ve kronoloji becerisini dengeli biçimde ölçen, MEB kazanımlarıyla uyumlu bir yapıdadır. Ezber bilgiyle birlikte metin ve görsel (harita) okuryazarlığı da gerektirmektedir.

Soru Yapısı ve Ölçülen Beceriler

Sınavda ağırlıklı olarak:

Tarihsel kavram bilgisi

Kronolojik sıralama ve zaman algısı

Metin yorumlama ve çıkarım yapma

Harita üzerinden tarihsel değişimi analiz etme becerileri ölçülmüştür.

Konu Dağılımı ve Kazanım Analizi

* Pers İmparatorluğu (İlk Çağ Medeniyetleri):

Merkezi yönetimi güçlendirmeye yönelik satraplık sistemi üzerinden yönetim anlayışı ölçülmüştür.

* Kavimler Göçü:

Hun baskısı temelinde başlayan, siyasi, sosyal ve ekonomik nedenlerle gelişen çok boyutlu göç süreci harita üzerinden değerlendirilmiştir.

* Hz. Muhammed Dönemi:

Veda Hutbesi üzerinden İslam'ın temel insan hakları, adalet ve toplumsal düzen ilkeleri ölçülmüştür.

* Osmanlı'da İç İsyanlar (Babailer – Şeyh Bedreddin):

İsyanların ortak özellikleri üzerinden dini söylem ve sosyo-ekonomik nedenler yorumlatılmıştır.

* Osmanlı Kuruluş Dönemi:

İstimalet politikası, gaziler ve yerel güçlerle ilişkiler üzerinden Osmanlı'nın fetih ve yerleşme stratejileri analiz edilmiştir.

* XVIII. Yüzyıl Osmanlı Siyaseti:

Kırım ve Karadeniz merkezli gelişmeler üzerinden Osmanlı'nın Rusya karşısındaki stratejik kayıpları sorgulanmıştır.

* I. Dünya Savaşı ve Osmanlı:

Çanakkale Cephesi bağlamında İtilaf Devletleri'nin askeri planları ve Osmanlı savunma stratejisi ilişkilendirilmiştir.

*** Erzurum Kongresi:**

Manda ve himayenin reddi ile birlikte bağımsızlık, millî egemenlik ve toprak bütünlüğü ilkeleri ölçülmüştür.

*** Mudanya Ateşkes Süreci:**

Askerî başarı sonrası diplomatik sürece geçiş ve siyasi çözüm arayışları değerlendirilmiştir.

*** Atatürk İnkılapları:**

Cumhuriyet dönemi inkılaplarının egemenlik ve eşitlik ilkesiyle ilişkisi ölçülmüş; saltanatın kaldırılması (1922) ile cumhuriyetin ilanı (1923) arasındaki kronolojik sıra dikkat çekici unsur olarak kullanılmıştır.

Genel Değerlendirme

Sınav, MEB tarih öğretim programı kazanımlarına uygun şekilde hazırlanmıştır. Bilgi ölçen sorular ile yorum ve analiz gerektiren sorular dengeli biçimde dağıtılmıştır. Kronolojik düşünme becerisi ve tarihsel kavram hâkimiyeti güçlü olan öğrencilerin avantaj sağlayacağı, orta zorluk düzeyinde ölçme-değerlendirme odaklı bir sınav niteliğindedir.